

Protokoll (nr 2024:3)

Sammanträdesdatum: 2024-09-16

Lokalt pensionärsråd Centrum

Tid: 10:00–12:00

Plats: Mötesplats Kallebäck, Mejerigatan 1

Närvarande

Monika Bondesson, avdelningschef hemtjänst, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Karin Gréen, avdelningssekreterare hemtjänst, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Britt Palmqvist, RPG

Lena Gustafsson, SPF Seniorerna

Ann-Katrin Blomster, SPF Seniorerna

Kenneth Strandborg, SPF Seniorerna

Charlotte Kaurin, PRO Göteborg

Anita Danielsson, PRO Göteborg

Anna-Lena Stjernlöf, SKPF

Anna Ekskog Hallmén, SKPF

Agneta Wirén, HBT-Seniorerna

Brittmo Bernhardsson, Anhörig Göteborg

Adjungerade:

Anna Lundqvist, äldrekonsulent, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Pernilla Halmedal, enhetschef hälsofrämjande och förebyggande, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Maria Persson, socialsekreterare och områdesansvarig för nödvändig tandvård, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Ingela Grönbeck Lindén, Centrum för äldretandvård, Folktandvården

§ 1 Mötets öppnande

Monika Bondesson hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

§ 2 Närvaro

Närvaro tas upp, se förteckning på sida 1.

§ 3 Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkänns.

§ 4 Presentation av Mötesplats Kallebäck

Anna Lundqvist, äldrekonsulent, och Pernilla Halmedal, enhetschef, presenterar äldre samt vård- och omsorgsförvaltningens avdelning hälsofrämjande och förebyggande (HoF) samt Mötesplats Kallebäck. Bildspel visas (bilaga 4).

HoF arbetar för ett aktivt och hälsosamt åldrande genom kostnadsfria aktiviteter som inte kräver biståndsbeslut. HoF och erbjuder:

- Fixartjänst, som hjälper till att se över och fixa bostaden ur fallförebyggande perspektiv. Tjänsten är gratis och kräver inget biståndsbeslut (undantaget personer under 69 år).
- Anhörigkonsulenter, som ger stöd till anhöriga till personer över 65 år som har en sjukdom eller funktionsnedsättning.
- Volontärer, en insats som syftar till att motverka ofrivillig ensamhet.
- Syninstruktörer, som kan göra anpassningar i hemmet och hjälpa den som förlorat synen att orientera sig i närområdet.
- Mötesplatser, där man kan träffas och umgås och hitta på aktiviteter. Seniorer är varmt välkomna att initiera aktiviteter utifrån eget intresse.

Mötesplatserna har ett program per stadsområde, medan anhörigkonsulenter har ett gemensamt program för hela staden. Program kan hämtas på mötesplatserna och finns också i kalendariet på internet ([länk](#)).

Mötesplats Kallebäck är den nyaste av Centrums 10 mötesplatser. Den ligger i Arlas gamla lokaler, invigs officiellt på internationella äldredagen den 1 oktober och kommer att ha öppet tisdagar-fredagar.

Protokoll (nr 2024:3)

Sammanträdesdatum: 2024-09-16

Frågor och kommentarer från föreningarna

SPF Seniorerna frågar varför åldersgränsen satts till 69 år för att fixartjänst inte ska kräva biståndsbeslut?

Anna Lundqvist svarar syftet är att prioritera insatsen mot personer som behöver hjälp med fallprevention.

PRO Göteborg uppmuntrar till att göra reklam för Mötesplats Kallebäck i området, och då inte bara via hemsidan.

Pernilla Halmedal svarar att det blir ett brevutskick inför invigningen den 1 oktober, och att man ska prova olika metoder och kanaler för att nå ut.

SKPF ser behov av öppna mötesplatser på söndagar, då många är ensamma.

Pernilla Halmedal instämmer i att detta är ett viktigt behov, men ser att det tyvärr kräver en annan typ av bemanning och organisation för att kunna hålla helgöppet.

§ 5 Lägesrapport från sommaren 2024

Monika Bondesson informerar om hur sommaren har varit i verksamheterna.

Trots vissa utmaningar har sommaren 2024 i Göteborgs Stads äldreomsorg överlag fungerat bra. Både hemtjänst och vård- och omsorgsboende hade ett gott rekryteringsläge inför sommaren, men fick en del sena avhopp. Den kommunala hälso- och sjukvården hade utifrån konflikten med Vårdförbundet en tuff bemanningssituation inför sommaren, och fick använda mer bemanningspersonal än planerat. Inom myndighetsavdelningen var belastningen särskilt hög kring midsommar, då många patienter skulle skrivas ut från sjukhus.

Frågor och kommentarer från föreningarna

SPF Seniorerna frågar om projektet om hemgång från sjukhus (som informerades om på förra pensionärsrådet) varit i gång under sommaren?

Monika Bondesson svarar att projektet pågår. Hemtjänsten har 24 timmar på sig att ta emot nya omsorgstagare och det är en utmaning att säkerställa att allt är på plats på så kort tid. Förberedelserna för att man ska komma hem behöver påbörjas nästan direkt när personen läggs in på sjukhuset.

PRO Göteborg beskriver att detta arbetssätt fanns på geriatriken, som nu tyvärr är nedlagd vilket är problematiskt.

§ 6 Information om tandvård

Ingela Grönbeck Lindén från Centrum för äldretandvård, och Maria Persson, socialsekreterare och områdesansvarig för nödvändig tandvård i äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, informerar om äldres munhälsa och nödvändig tandvård. Bildspel visas (bilaga 6).

Över tid har befolkningen fler tänder kvar längre upp i åldrarna. På 1980-talet hade en 80-åring i snitt 13 tänder, år 2013 var det i snitt 21 tänder. Det blir fler tänder att hålla reda på och ta hand om.

Personer som har ett stort behov av omsorg kan beviljas ett intyg om nödvändig tandvård (kallas även N-tandvård). Då får man tandvård i samma taxa som sjukvård och det ingår i högkostnadsskyddet. Man har också rätt till ett uppsökande besök i hemmet varje år, och Folktandvården ska erbjuda utbildning för berörd omsorgspersonal. Det är behoven av omsorg, och inte munhälsan, som avgör om man får intyget.

Kommunen ansvarar för att identifiera berättigade personer och utfärda intyg bland de som har en beviljad socialtjänstinsats eller hemvårdsbidrag. Till exempel har de flesta som bor på vård- och omsorgsboende rätt till intyget. De som inte har insatser från kommunen behöver vända sig till sin vårdcentral.

I Västra Götalandsregionen har ungefär 30 000 personer intyg om nödvändig tandvård, men det är bara drygt hälften som tackar ja till ett uppsökande besök. Statistiken visar att arbetet med munhälsa kan förbättras på Göteborgs vård- och omsorgsboenden.

Frågor och kommentarer från föreningarna

SKPF frågar om personer som är sängliggande kan få tandvård i hemmet?

Ingela Grönbeck Lindén svarar att det ska vara möjligt och har funnits tidigare, men att VGR inte erbjuder detta för närvarande.

Flera frågor ställs om vad som ingår i nödvändig tandvård. Ingela Grönbeck Lindén tydliggör att det gäller nödvändiga åtgärder och inte åtgärder ur ett rent estetiskt perspektiv. Implantat ingår inte.

SKPF frågar om det är likvärdigt över hela landet?

Ingela Grönbeck Lindén svarar att det ska vara samma rättigheter i hela landet men att det fungerar olika i olika regioner.

§ 7 Mat i hemtjänsten – provsmakning av mat från Sodexo

Sodexo levererar matlådor till personer som har insatsen matdistribution från hemtjänsten. Vid dagens pensionärsråd ordnas en provsmakning av matlådor från Sodexo i syfte att ge inblick i maten i hemtjänsten.

Rätter som provsmakas är bland annat ugnsgatinerad broccoli, fiskpudding, stekt kyckling, pasta med korv och kött med potatis. Pensionärsrådets samlade omdöme är att maten överlag smakade gott även om vissa rätter kunde ha kryddats lite mer. Portionerna upplevdes som väldigt stora.

§ 8 Artikel i GP 31 augusti om stölder i äldreomsorgen

PRO Göteborg har utifrån artikeln [”Elisabet Lann vill att kommunen jobbar mot stölder inom äldreården”](#), publicerad i Göteborgs-Posten den 31 augusti, anmält en punkt om stölder i äldreomsorgen.

Monika Bondesson berättar att förvaltningen ser mycket allvarligt på stölder. Om någon som har hemtjänst, eller någon anhörig hör av sig om en stöld uppmannas alltid den enskilde att polisanmäla. Förvaltningen är sedan alltid polisen behjälplig när så önskas. För att förebygga stölder begärs utdrag ur belastningsregistret vid anställning. Det är också krav på att personalen ska ha arbetskläder och tjänstelegitimation, vilket är viktigt inte minst då det förekommer bedrägeribrott där kriminella utger sig från att vara från hemtjänsten.

PRO Göteborg berättar att stölder var på agendan även i ”gamla Centrums” pensionärsråd. Då framfördes en idé om att hyresgäster på vård- och omsorgsboende borde erbjudas ett kassaskåp att låsa in sina värdesaker i.

Monika Bondesson ska ta med sig frågan om kassaskåp och återkomma om hur avdelningen för vård- och omsorgsboende tänker om saken.

§ 9 Rapport till ÄVO:s övergripande pensionärsråd

Punkten hanns inte med.

§ 10 Övriga frågor

Inga punkter.

§ 11 Summering av mötet och punkter till kommande möten

Monika Bondesson tackar för ett trevligt möte! På nästa möte den 11 november blir det information om rehab, med besök från verksamhetschef. Ytterligare punkter kan anmälas till sekreterare via mail.

Hälsofrämjande och förebyggande

En presentation om avdelningens arbete

Avdelning Hälsofrämjande och förebyggande

- Hälsofrämjande och förebyggande är en avdelning i Äldre samt vård och omsorgsförvaltningen (ÄVO). I avdelningen arbetar äldrekonstulenter och äldresamordnare med olika uppdrag.
- Flera av avdelningens verksamheter är öppna och kräver inget biståndsbeslut.
- Vi arbetar med hälsosamt och aktivt åldrande för göteborgarna och för att fördröja behovet av dyra omsorgsinsatser.

Program

Det finns program för mötesplatser och anhöriga.

Hämta program på närmaste mötesplats.

Göteborgs
Stad

Mötesplatser

På stadens mötesplatser för seniorer har alla som är intresserade möjlighet att umgås med andra och delta i aktiviteter, utifrån önskemål och förutsättningar.

Besökarna kan ta del av allt från föreläsningar och musikunderhållning till aktivitetsgrupper och andra sociala sammanhang.

Besökarna har också möjlighet att vara med och påverka utbudet.

Några av våra aktiviteter

- Digital support
- Inomhusboule, Pingis
- Kurser i olika hantverk
- Samtalscirklar
- Stick- och brodericafé
- Drop-in, fika och samtal
- Kortspel
- Föreläsningar
- Ukulelekurser
- Målargrupper
- Livemusik/Allsång
- Bingo
- Gåfotboll
- Gympa
- Finska timmen

Kalendarium

På goteborg.se/hof kan du hitta stadens kalendarium.

Här finns alla aktiviteter som riktar sig till seniorer.

Kalendarium

Här kan du se vilka aktiviteter som arrangeras av hälsofrämjande och förebyggandes verksamheter.

För att se samtliga aktiviteter eller för att göra en bättre filtrering på våra arrangemang, kanske geografiskt, gå till kalendarium.goteborg.se.

Österträffar: Synskadades Riksförbund Göteborg

Mötesplats Verket, Lilla Stampgatan 1A

Börjar: Onsdag 1 februari
Slutar: Onsdag 10 maj

Life Kinetik – rörelsebaserad hjärnträning

Mötesplats Verket, Lilla Stampgatan 1A

Börjar: Tisdag 14 februari
Slutar: Tisdag 4 april

Demensutbildning med möjlighet till efterföljande samtalsgrupp

Anhörigstöd i Centrum, Karl Gustavsgatan 63

Börjar: Tisdag 21 februari
Slutar: Tisdag 18 april

Digital support drop-in

Mötesplats Bergkristallparken
Tynnered, Bergkristallparken 1

Datum: Fredag 3 mars
Tid: 09:00–11:00

🕒 Upprepas vid fler tillfällen

Schackspel

Mötesplatser Nordost, Bondegärdet 34A

Datum: Fredag 3 mars
Tid: 10:00–12:00

🕒 Upprepas vid fler tillfällen

Promenadgrupp

Mötesplatser Nordost, Bondegärdet 34A

Datum: Fredag 3 mars
Tid: 10:00–11:00

🕒 Upprepas vid fler tillfällen

Fixartjänst

Fixartjänst stöttar den som fyllt 69 år med sysslor i hemmet som inte kräver fackkunskap. Fixartjänst finns för att öka tryggheten för den som är senior och förebygga fallolyckor

Man behöver inte ha hemtjänst för att beställa fixartjänster.

Fixartjänst är gratis men man får själv köpa in eventuellt material, som till exempel nya glödlampor.

Det här kan man bland annat få hjälp med:

- Byta batterier, glödlampor och proppar
- Ta ner och hänga upp gardiner
- Hämta enstaka saker från vinden eller källaren
- Montera brandvarnare och andra saker som sitter högt upp
- Hämta/lägga upp saker i höga skåp
- Lägga halkskydd under mattor för att minska risken för fallolyckor
- Fästa lösa sladdar som man kan snubbla på
- I enstaka fall sätta upp tavlor, rullgardiner eller liknande
- Göra en säkerhetsrond i personens hem

Anhörigkonsulenter

Anhörigkonsulenter riktar sig till en anhörig, yngre eller äldre, som stöttar en närstående som på grund av sjukdom, missbruk, fysisk eller psykisk funktionsnedsättning är i behov av stöd. Den anhörige kan vara en familjemedlem, släkting, granne eller en god vän.

Den anhörige är viktig och gör en betydelsefull insats. Ibland kan också den anhörig behöva stöd. Det krävs inget biståndsbeslut för att ta kontakt med en anhörigkonsulent.

Anhörigkonsulenter kan erbjuda viss service till anhöriga. Det kan exempelvis vara:

- stödsamtal, enskilt eller i grupp
- aktiviteter för anhöriga
- information, utbildningar och föreläsningar
- anhöriggrupper, café, cirklar och träffar med varierande innehåll

Hälsosamtal

Hälsosamtal erbjuds för att motverka ofrivillig ensamhet och främja social gemenskap.

Den som har ett behov att få extra stöd att ta sig över tröskeln till sociala sammanhang kan vända sig till en Äldrekonsulent.

Tillsammans pratar vi om hur personen upplever sitt liv just nu, vad personen skulle vilja göra och hur den kan ta första steget mot förändring.

Samtalen kan göras i hemmet, via telefon eller på en mötesplats. Det är gratis.

Volontärer

Som volontär kan den som önskar göra en betydelsefull insats, till exempel på en mötesplats för seniorer.

Volontärverksamhet är en del av Göteborgs Stads folkhälsoarbete och samverkar även med civilsamhället.

Volontärinsatser är frivilliga och utgår från intresse.

Vill du veta mer om volontärverksamhet

- Den som är intresserad kan själv söka upp volontärsamordnare på telefon eller e-post. Tillsammans pratar man om behov eller vad man vill hjälpa till med.
- Kontakta funktionsbrevlådan
volontar@aldrevardomsorg.goteborg.se

Syninstruktörer

Den som har en synnedsättning kan vända sig till syninstruktörerna. De kommer hem till personen och ger råd och tips för att vardagen ska fungera så bra som möjligt.

Syninstruktörerna erbjuder:

- tips, råd och lär ut strategier för en mer fungerande vardag
- uppmärkningar och markeringar
- stöd i hantering av synhjälpmedel
- att lära sig att hitta i närmiljön
- information om samhällsservice, kurser, föreningar och aktiviteter
- information om synnedsättningens konsekvenser till personer i omgivningen

Kontaktuppgifter

På vår hemsida www.goteborg.se/hof finns kontaktuppgifter till Hälsofrämjande och förebyggandes verksamheter.

Har du en generell fråga som gäller avdelningen i ditt stadsområde kan du maila till:

motesplatser.centrum@aldrevardomsorg.goteborg.se

motesplatser.hisingen@aldrevardomsorg.goteborg.se

motesplatser.nordost@aldrevardomsorg.goteborg.se

motesplatser.sydvast@aldrevardomosorg.goteborg.se

Göteborgs
Stad

Uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård

Munhälsa hos äldre med stort omsorgsbehov

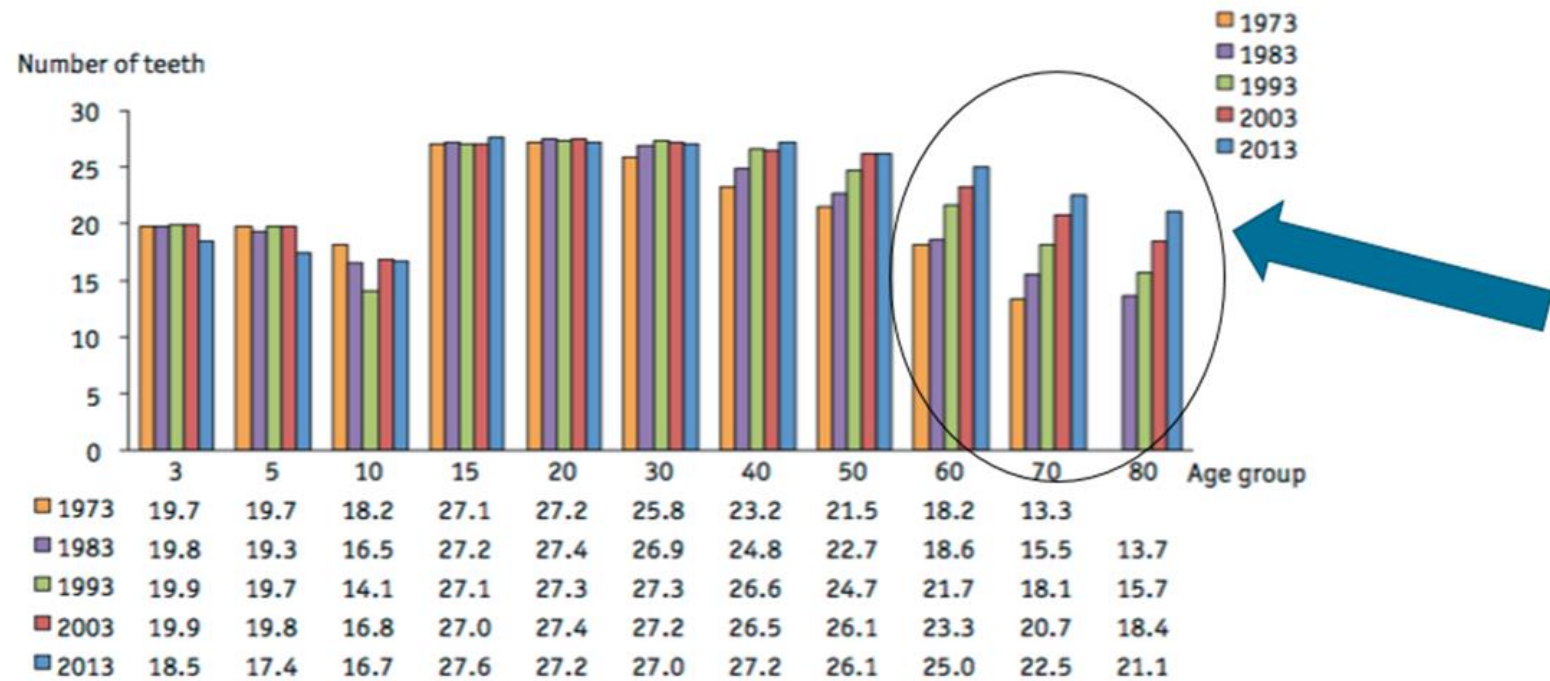
CÄT, centrum för äldretandvård

FOLKTANDVÅRDEN

Fler tänder längre upp i åldrarna

● **Fig. 1.** Number of existing teeth (excluding edentulous individuals). Means in the different age groups in 1973, 1983, 1993, 2003, and 2013.

Norderyd O et al: Oral Health of individuals aged 3-80 years in Jönköping, Sweden during 40 years (1973-2013). II. ... SDJ 2015; 39: 69-86

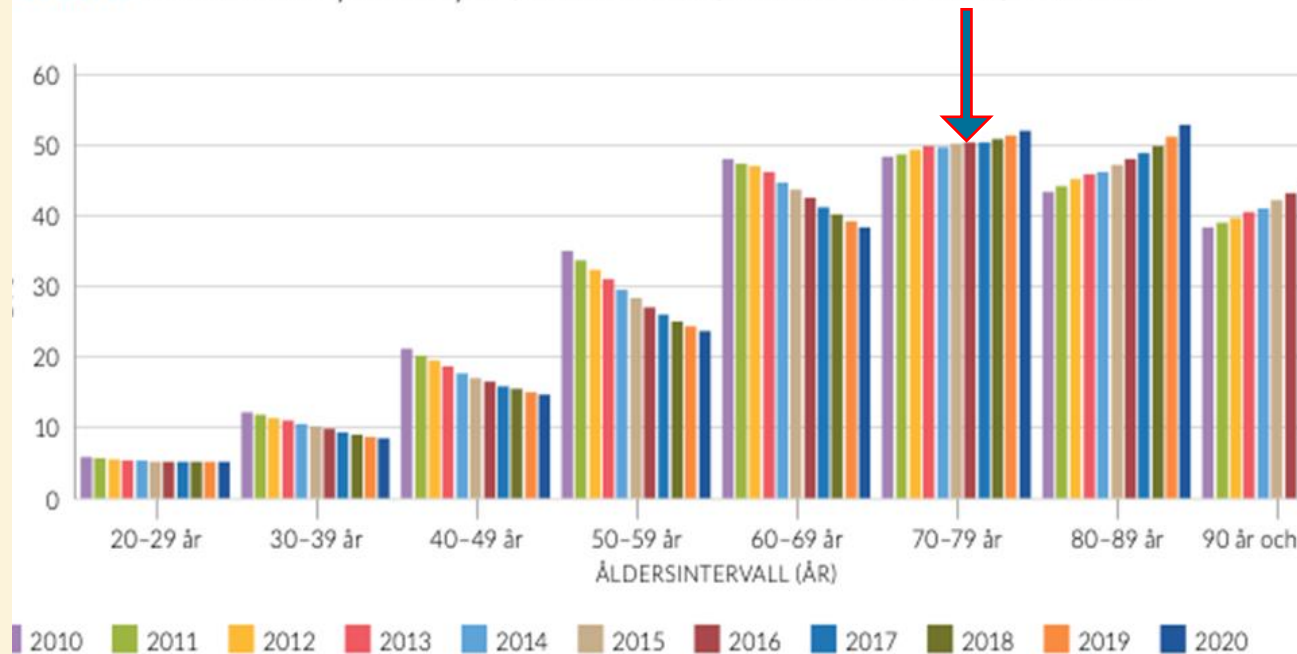

Tänderna finns kvar längre men det är inte olagade, felfria tänder

KARIESFÖREKOMST

Karies och fyllningar minskar tydligt för 30- till 69-åringar, men ökar för de äldre grupperna

APPORT 19 Karierade och fyllda tandtor (medelvärde DFS) i indikatoråldrar vuxna, 2010-2020

Oberoende

Sköra

Beroende

Skör och äldre – vad händer med tänder?

Uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård

- N-tandvård, N-intyg, Grönt kort = nödvändig tandvård
- Beviljas när en person har **stort behov av personlig omvårdnad**
- Intygssinnehavaren har rätt till **bastandvård** till sjukvårdstaxa
- Om man har rätt till N-tandvård så erbjuds man en kostnadsfri enkel **munhälsobedömning** i bostaden/boendet
- Vård och omsorgspersonalen som arbetar med personkretsen erbjuds **utbildning** i mun och tandhälsa av Folktandvården, en gång per år

Vem har rätt till nödvändig tandvård?

Bor i särskilt boende med dagligt behov av stöd och hjälp med personlig vård/omvårdnad. OBS! Personer som är medboende/parboende eller har boendet av trygghetsskäl är inte berättigade till N-tandvårdsintyg, utan bedöms som "Bor i eget boende " enligt nedan.

Bor i eget boende med dagligt behov av stöd och hjälp med personlig vård och som vårdas av hemtjänst och/eller hemsjukvård. Nedsättning personlig vård ska bedömas som svår eller högre. Här avses personer med små förbättringsutsikter och därför berörs inte de med enbart behov av dagliga injektioner eller omläggningar, inte heller de med tillfälligt behov av sjukvård eller sjukhusvistelse. Stödinsatser från anhörig/närstående ska räknas med i bedömningen.

Personer som har kommunalt hemvårdsbidrag bedöms som personerna ovan.

De personer som är berättigade utifrån sina behov men som tackar nej till insats då de saknar sjukdomsinsikt har också rätt till N-tandvårdsintyg.

Har kroniska (eventuellt långvariga) psykiska funktionsnedsättningar. Personer med psykisk funktionsnedsättning* saknar ibland sjukdomsinsikt och kännedom om rätten till N-tandvårdsintyg. Ofta ser dock socialtjänst, sjukvård och anhöriga behovet.

*psykisk funktionsnedsättning: vid psykossjukdom eller tillstånd med symtom där sjukdomsinsikt saknas eller är nedsatt. Symtom kan innebära isolering, svårt att ta egna initiativ, svår ångest, vanföreställningar, paranoidea tankar, svårighet att klara rutiner i det dagliga livet som exempelvis personlig hygien.

För personer med demensdiagnos ska alltid ett N-tandvårdsintyg utfärdas

Personer med demensappar ofta sin tandvårdskontakt. Munhälsan riskerar att snabbt försämrats. Ett N-tandvårdsintyg förbättrar möjligheten till tidiga förebyggande insatser. Det går inte att bota en demenssjukdom och att etablera en tandvårdskontakt tidigt då kognitiva funktioner är mindre påverkade ger en stor vinst för individen.

De personer som inte har kommunala insatser utan får stöd av anhöriga med flera, kan ha rätt till N-tandvårdsintyg. En läkare på vårdcentralen eller i hälso- och sjukvården i övrigt identifierar behov, utfärdar underlag som styrker funktionsnedsättningen och ansöker om N-tandvårdsintyg. Tandvårdssamordning fattar beslut utifrån underlaget.

Som regel tidsbegränsas inte intyget.

Personer som har omfattande assistansersättning via försäkringskassan har rätt till N-tandvård.

Gäller från 1 januari det år personen fyller 24 år.

Personen behålla sin tandläkare eller får välja tandläkare.

[Folder Gratis munhälsobedömning och nödvändig tandvård 2021.pdf \(vgregion.se\)](#)

[Tandvård om du har stort behov av omvårdnad - 1177](#)

Västra Götalandsregionen (VGR) har enligt tandvårdslagen (1985:125) ansvar för *uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård* för individer som har rätt till denna insats. Enligt tandvårdsförordningen (1998:1338) ska VGR och kommunen samverka beträffande målgruppen och det är myndigheternas ansvar att utarbeta en samverkansmodell.

I förbyggande och hälsofrämjande arbetet ingår en god munhälsa, att ett gott allmäntillstånd behålls samt att ett ökat tandvårdsbehov undviks.

Samverkansavtal

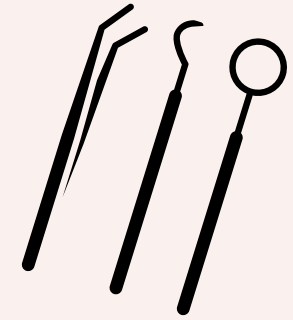

Folktandvården är i den tandvårdsaktör som utför uppdraget uppsökande tandvård i Västra Götaland

**Överenskommelse om samverkan mellan
Västra Götalands kommuner och Västra
Götalandsregionen om Munhälsa -
uppsökande och nödvändig tandvård**

Munhälsobedömning

- Munhälsobedömning är en enkel kontroll av munhåla och tänder
- Kontrollen görs med hjälp av spegel och ficklampa
- Kontrollen ersätter inte regelbunden undersökning hos tandläkare
- Tonvikt läggs på hur den individuella munhygien ska skötas
- Tips och råd till medföljande personal
- Munvårdskort upprättas
- Valet av vårdgivare regleras genom upphandling

Vid en munhälsobedömning skrivs ett munvårdskort med information om tand och munstatus och individuella råd om munvården

MUNVÅRDSKORT

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Behöver hjälp med munvård?

Ja

☐

Stötta

☐

Nej

☐

Personnummer

Namn

Intyg nr

Boende

Överkäke (ÖK)

Antal

Tänder

Rotrester

Höger

Vänster

Antal

Tänder

Rotrester

Underkäke (UK)

Ök

UK

☐

☐

Avtagbar protes

☐

Implantat

☐

Klinik

Telefonnummer

TandhygienistSign

Rekommendation egenvård

Datum

Borsta tänder/rotrester/tandkötskant 2 g/dag

Mjuk tandborste

☐

Eltandborste

☐

Annan tandborste

Fluortandkräm

Ja

☐

Nej

☐

Rengör en gång per dag mellan tänderna med

Mellanrumsborste

☐

Tandsticka/gummitandsticka

☐

Tandtråd

☐

Extra fluor

Muntorr

Ja

☐

Nej

☐

Smärta

Ja

☐

Nej

☐

Tuggförmåga

Bra

☐

Ej bra

☐

Synlig karies

Ja

☐

Nej

☐

Tandlossning

Ja

☐

Nej

☐

Slemhinna

Bra

☐

Ej bra

☐

Munhygien

Bra

☐

Ej bra

☐

Regelbunden tandvård

Ja

☐

Nej

☐

Boka tid hos tandläkare/vårdbehov

Ja

☐

Nej

☐

Folktandvården, uppsökande verksamhet skickar ut erbjudande om utbildningar till vård och omsorgspersonal en gång per år

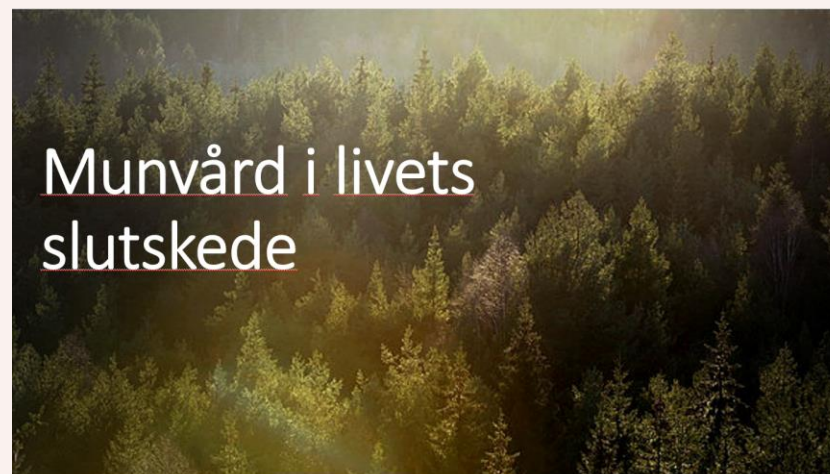

Information till vårdpersonal

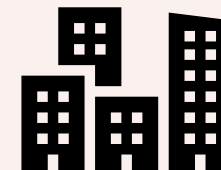

FOLKTANDVÅRDEN

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

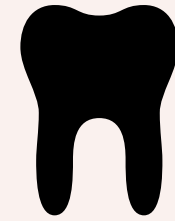

Kommunens ansvar

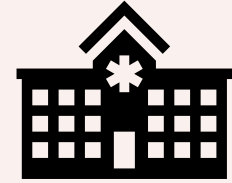
- Vara behjälpliga med att identifiera de som tillhör personkretsen och utfärda intyg om nödvändig tandvård
- Informera intygsinnehavare om uppsökande verksamhet och erbjuda munhälsobedömning
- Registrera in rätt uppgifter för de som tackat ja i systemet
- Berörd personal skall närvara vid munhälsobedömning och ta emot utfärdat munvårdskort. Tar del av givna råd.
- Ta del av erbjudande om utbildning och se till att de personer som behöver utbildning får närvara vid utbildningstillfällen
- Vara kontaktlänk vid behov av tandvård på klinik (boka tider, se till att personerna kommer iväg till tandvården, vid behov följa med)

Tandvårdens ansvar

- Utföra en munhälsobedömning en gång per år på de personer som accepterat erbjudandet.
- Råd och tips till medföljande personal eller anhörig om hur den enskilda personens munhygien bäst ska skötas. Utfärda skriftligt munvårdskort.
- Vid behov erbjuda tandvård på tandvårdsklinik om den enskilda personen saknar egen tandläkare och har akuta eller nödvändiga tandvårdsbehov
- Erbjuder och utföra utbildning till vård och omsorgspersonal i munhälsovård en gång per år

Regionens ansvar

- Planera och upphandla munhälsobedömningar
- Gemensamt med kommunerna planera och genomföra uppsökande verksamhet och informations- och utbildningsinsatser
- Stå för all skriftlig information, informationsmaterial, blanketter med mera
- Utbildning av kommunpersonal i utfärdande av intyg om Nödvändig tandvård.
- Presentera statistik om uppsökande tandvård till kommunerna

I Västra Götaland finns ca 30 000 personer med intyg om Nödvändig tandvård

Antal N-intyg

29 256

Antal N-intyg

16 671

Antal ja tack (N-intyg)

Antal N-intyg per patientkategori

Patientkategori	Antal N-intyg	Antal ja tack (N-intyg)
▲ särskilt boende, N1	12 039	10 248
hemtjänst/hemsjukvård, N2	3 497	2 454
LSS, N3	7 153	2 181
egget boende, N4	6 567	1 788
Totalt	29 256	16 671

Antal N-intyg per boendeform

Boendeform	Antal N-intyg	Antal ja tack (N-intyg)
Äldreboende etc.	11 234	10 129
LSS/Enskilt boende	17 922	6 508
	100	34
Totalt	29 256	16 671

Antal munhälsobedömningar och N-intyg per kommun och enhet

DRN, kommun, enhet	Antal N-intyg	Antal ja tack (N-intyg)	Antal munhälso- bedömningar
▲			
+ Ggb DRN	8 076	4 221	12 566
+ Norra DRN	5 533	3 395	11 098
+ Östra DRN	5 687	3 128	10 954
+ Södra DRN	3 983	2 452	7 667
+ Västra DRN	5 977	3 475	10 166
Totalt	29 256	16 671	52 451

Filtreringsalternativ

År och månad

Alla ▼

Kön

☐ Markera alla

☐ Kvinna

☐ Man

Delregional nämnd, Kommun

Alla ▼

Avliden - Avseende N-intyg

☒ Markera alla

☐ J

”Ja tack” betyder här; person med intyg som tackar ja till att få en munhälsobedömning i hemmet

Antal munhälsobedömningar i hela VG där intygsinnehavaren hade bra munhygien

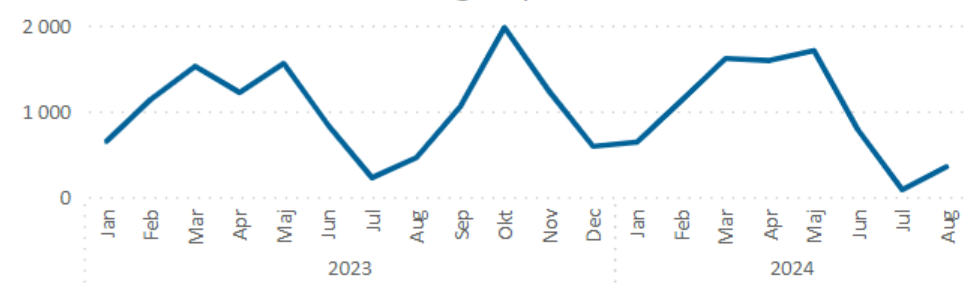
Antal munhälsobedömningar per patientkategori

Patientkategori	Antal munhälso- bedömningar	Munhygien bra	Munhygien dålig	Andel (%) Munhygien bra
särskilt boende, N1	16 145	10 391	5 754	64,4 %
hemtjänst/hemsjukvård, N2	1 704	1 280	424	75,1 %
LSS, N3	1 520	1 173	347	77,2 %
eget boende, N4	1 021	805	216	78,8 %
Totalt	20 390	13 649	6 741	66,9 %

Antal munhälsobedömningar per boendeform

Boendeform	Antal munhälso- bedömningar	Munhygien bra	Munhygien dålig	Andel (%) Munhygien bra
Äldreboende etc.	15 987	10 263	5 724	64,2 %
LSS/Enskilt boende	4 403	3 386	1 017	76,9 %
Totalt	20 390	13 649	6 741	66,9 %

Antal munhälsobedömningar per månad

Antal munhälsobedömningar per kommun/enhet

DRN Kommun, enhet	Antal munhälso- bedömningar
Göteborgs delregions nämnd	4 883
Norra delregions nämnden	4 421
Östra delregions nämnden	3 811
Södra delregions nämnden	3 002
Västra delregions nämnden	4 273
Totalt	20 390

Antal munhälsobedömningar per månad

År	Månad	Antal munhälso- bedömningar
2024	Jan	641
2024	Feb	1 125
2024	Mar	1 615
2024	Apr	1 593
2024	Maj	1 708
2024	Jun	780
Totalt		20 390

2023-
2024

Antal munhälsobedömningar i Göteborg där intygsinnehavaren hade bra munhygien

Antal munhälsobedömningar per patientkategori

Patientkategori	Antal munhälso- bedömningar	Munhygien bra	Munhygien dålig	Andel (%) Munhygien bra
särskilt boende, N1	4 347	2 447	1 900	56,3 %
hemtjänst/hemsjukvård, N2	146	118	28	80,8 %
LSS, N3	177	128	49	72,3 %
eget boende, N4	213	179	34	84,0 %
Totalt	4 883	2 872	2 011	58,8 %

Antal munhälsobedömningar per boendeform

Boendeform	Antal munhälso- bedömningar	Munhygien bra	Munhygien dålig	Andel (%) Munhygien bra
Äldreboende etc.	4 369	2 445	1 924	56,0 %
LSS/Enskilt boende	514	427	87	83,1 %
Totalt	4 883	2 872	2 011	58,8 %

Antal munhälsobedömningar per månad

Antal munhälsobedömningar per kommun, enhet

DRN Kommun, enhet	Antal munhälso- bedömningar
Göteborgs delregions nämnd	4 883
Totalt	4 883

Antal munhälsobedömningar per månad

År	Månad	Antal munhälso- bedömningar
2024	Jan	132
2024	Feb	129
2024	Mar	381
2024	Apr	317
2024	Maj	453
2024	Jun	247
Totalt		4 883

2023-
2024

Antal munhälsobedömningar i VG där vårdpersonal följde med vid bedömningen

Antal munhälsobedömningar per boendeform, medföljande personal (Ja/Nej)

Boendeform	Äldreboende etc.							LSS/Enskilt boende						Totalt	
År	2023			2024			Totalt	2023			2024			Totalt	
DRN Kommun, enhet	Ja	Nej	Totalt	Ja	Nej	Totalt		Ja	Nej	Totalt	Ja	Nej	Totalt		
⊕ Göteborgs delregions nämnd	1 482	1 354	2 836	1 047	486	1 533	4 369	279	12	291	211	12	223	514	4 883
⊕ Norra delregions nämnden	1 478	521	1 999	874	574	1 448	3 447	478	149	627	273	74	347	974	4 421
⊕ Östra delregions nämnden	1 214	339	1 553	799	181	980	2 533	681	106	787	457	34	491	1 278	3 811
⊕ Södra delregions nämnden	680	768	1 448	510	460	970	2 418	273	105	378	105	101	206	584	3 002
⊕ Västra delregions nämnden	1 165	809	1 974	873	373	1 246	3 220	429	165	594	341	118	459	1 053	4 273
Totalt	6 019	3 791	9 810	4 103	2 074	6 177	15 987	2 140	537	2 677	1 387	339	1 726	4 403	20 390

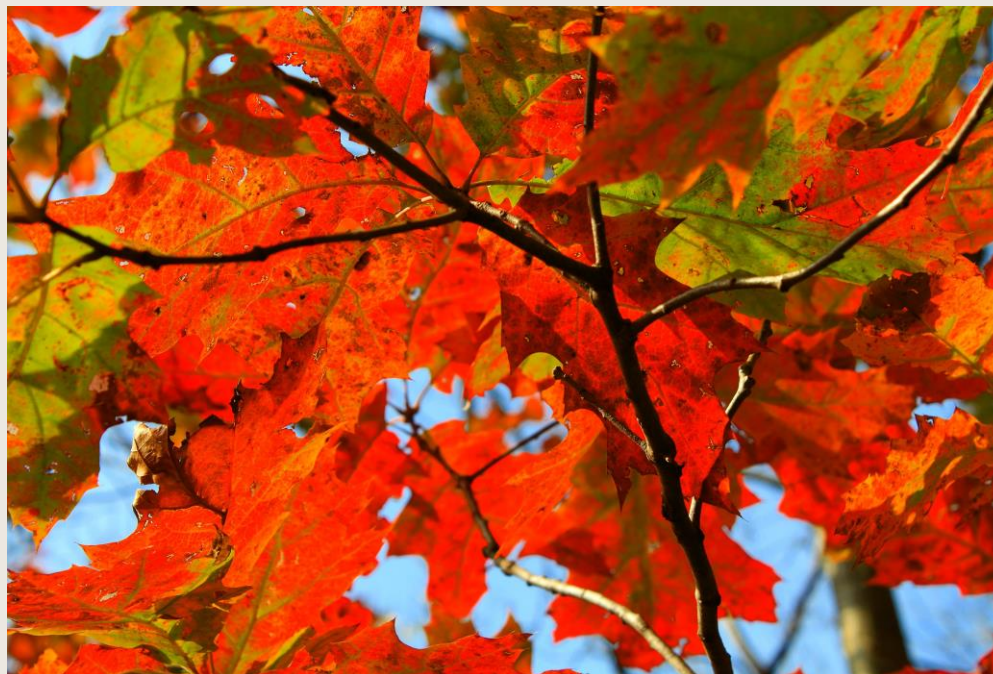

Varför är god munhälsa viktigt?

- Påverkar vårt tal
- Nutrition, behålla vikten
- Genom att kunna tugga maten väl underlättas sväljning
- Smärtfrihet
- Medför tillfredställande estetik
- Systemisk infektionsspridning
- Välbefinnande
- Koppling mellan tuggning och kognition
- Motverka dålig andedräkt

Tack för oss!

Lotten Renholm Pihl
lotten.pihl@vgregion.se

Maria Janz
maria.janz@aldrevardomsorg.goteborg.se